

Прилагането на закона за досиетата е изправено пред сериозно изпитание, след като Конституционният съд (КС) ще решава дали агентите на бившата Държавна сигурност, чието досиета са унищожени или в тях не съдържат агентурни донесения трябва да бъдат публично обявявани, научи сайтът Държавна сигурност.com.

От електронната страница на КС стана ясно, че на 2 февруари 2012 г. съдът е допуснал за разглеждане по същество ([дело № 14 от 2011 г.](#)) искане за обявяване на противоконституционност на един от основните текстове в закона за досиетата.

Става въпрос за чл. 25, т. 3 в частта му, в която Народното събрание е приело, че наличието на документи от ръководилия го щатен или нещатен служител, както и наличие на данни за лицето в справочните масиви (регистрационни дневници и картотеки), протоколи за унищожаване или други информационни носители, въпреки че не изхождат от лицето, са достатъчни, за обявяването на неговата принадлежност към ДС.

Сезирането на КС е от страна на 3-членен състав на Върховния административен съд (ВАС) с председател Ваня Пунева и членове Галина Христова и Йовка Дражева. На 9 декември 2011 г. съставът е заседавал по дело, заведено от **Стоян Сталев** срещу решението на комисията по досиетата, с което той беше огласен в

[списъка на агентите](#)

сред дипломатите през декември 2010 г. Тогава той беше повторно обявен от комисията в качеството му на посланик в Германия (1991-1998) и Турция (1998-2006) в периоди на управление на СДС.

Сталев, който през 1990 г. е и съветник на президента Желю Желев, беше разкрит като сътрудник на ДС още през 2008 г. в качеството му на министър на външните работи в служебното правителство на Стефан Софиянски при проверката на членовете на

Опитват да отрежат главата на закона за досиетата в Конституционния съд

Написано от Христо Христов
Сряда, 08 Февруари 2012 15:08

Министерския съвет.

Прави впечатление, че тогава той не се е възползвал от предвидената от закона съдебна защита, а го е направил едва през 2011 г., след повторното му огласяване. Според решението на комисията по досиетата Стоян Сталев е вербуван през 1988 г. от [Второ главно управление](#) на ДС като [агент](#) под псевдонима „Маринов“.

Тричленният състав на ВАС по делото на Сталев е приел тезата на неговата защита да спре делото и да сезира КС за обявяване на противоконституционността на чл. 25, т. 3, което и съдът е направил.

U **ОПРЕДЕЛЕНИЕ**
№ 16199
София, 09.12.2011

Върховният административен съд на Република България - Трето отделение, в съдебно заседание на осемнадесети октомври две хиляди и единадесета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ВАНЯ ПУНЕВА
ЧЛЕНОВЕ: ГАЛИНА ХРИСТОВА
ИВОНКА ДРАЧЕВА

при секретар Десислава Александрова и с участието на прокурора Любка Станова изслушай докладването от председателя ВАНЯ ПУНЕВА по адм. дело № 9189/2011 - 3

Съдебното производство е образувано по реда на чл. 208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).
Образувано е по касационна жалба на Стоян Живков Сталев гр. София против решение №1775 от 14.04.2011г., постановено по адм. дело №232 по описа на Административния съд - София-град, за 2011 година.
В хода по същество на делото защитата на касационния жалбоподател направи искане да се спре производството по делото и да се сезира КС за обявяване на разпоредбата на чл. 25, т. 3 от Закона за достъп и разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на БНА в последната й част за противоконституционна относно установяване на дейност на секретен сътрудник чрез наличие на данни за лицето в регистрационни картони, дневници, картотеки, протоколи за унищожаване или други информационни носители.

„Знаем за този случай, но ще се въздържа от коментар, тъй като комисията е страна по делото”, заяви пред [Държавна сигурност.com](#) председателят й **Евтим Костадинов**. Той допълни, че комисията подготвя свое становище до КС, в което ще изложи своята позиция.

С атаката пред КС за първи път законът за досиетата, приет с рядък политически консенсус през декември 2006 г. по време на тройната коалиция, е подложен на изпитание за съществуването си.

Според експерти евентуалната отмяна на въпросния текст ще обезглави закона и до голяма степен ще обезсмисли прилагането му. Сериозно ще блокира процеса на отваряне на досиетата на репресивните тоталитарни комунистически служби.

С атакувания текст се обявяват т. нар. картотекирани сътрудници, за които съществуват само картони в картотеките на ДС, а също така и агенти, в чиито дела има сведения единствено от кадрови служители на ДС.

Веднъж вече [КС блокира процеса по отварянето на досиета, когато през 1997 г.](#) от мени текста за обявяването на картотекираните сътрудници в първия закон за досиетата. По-късно стана известно, че трима от конституционни съдии всъщност са били агенти на ДС.

През 2010 г. чрез [Светлана Шаренкова и бившия началник на Шести отдел на Шесто управление на ДС Димитър Иванов](#) беше направен опит за атакуване на закона за досиетата пред КС чрез омбудсмана, по това време Гиньо Ганев. След заседание на неговия консултативен съвет, включващ и бивши конституционни съдии, искането беше отхвърлено като неоснователно.

Законът за досиетата действа ефективно чрез избраната на негова основа комисия от април 2007 г. На базата на атакувания пред КС текст комисията през последните 5 години е обявила стотици агенти на ДС в трите власти – законодателна, изпълнителна и съдебна, в медиите и различни обществени организации.

До момента всички дела във ВАС срещу решения комисията са приключвали в нейна полза и нито един съдебен състав не е намирал основания да сезира КС.

По делото в КС освен комисията по досиетата конституционните съдии са допуснали като заинтересувани страни Народното събрание, президента, Министерския съвет, министъра на вътрешните работи, ВАС, главния прокурор и Българския хелзински комитет. В 7-дневен срок от 2 февруари т. г. те трябва да изпратят писмени становища в съда. Докладчик по делото е конституционният съдия Стефка Стоева.

Атакуването на закона за досиетата пред КС става в момент, когато предстои обявяването на агентите на ДС сред кредитните милионери и преди проверките за агентурна принадлежност на bankerите и ръководните органи на висшите учебни

Опитват да отрежат главата на закона за досиетата в Конституционния съд

Написано от Христо Христов
Сряда, 08 Февруари 2012 15:08

заведения.

Очаквайте още подробности по темата.